

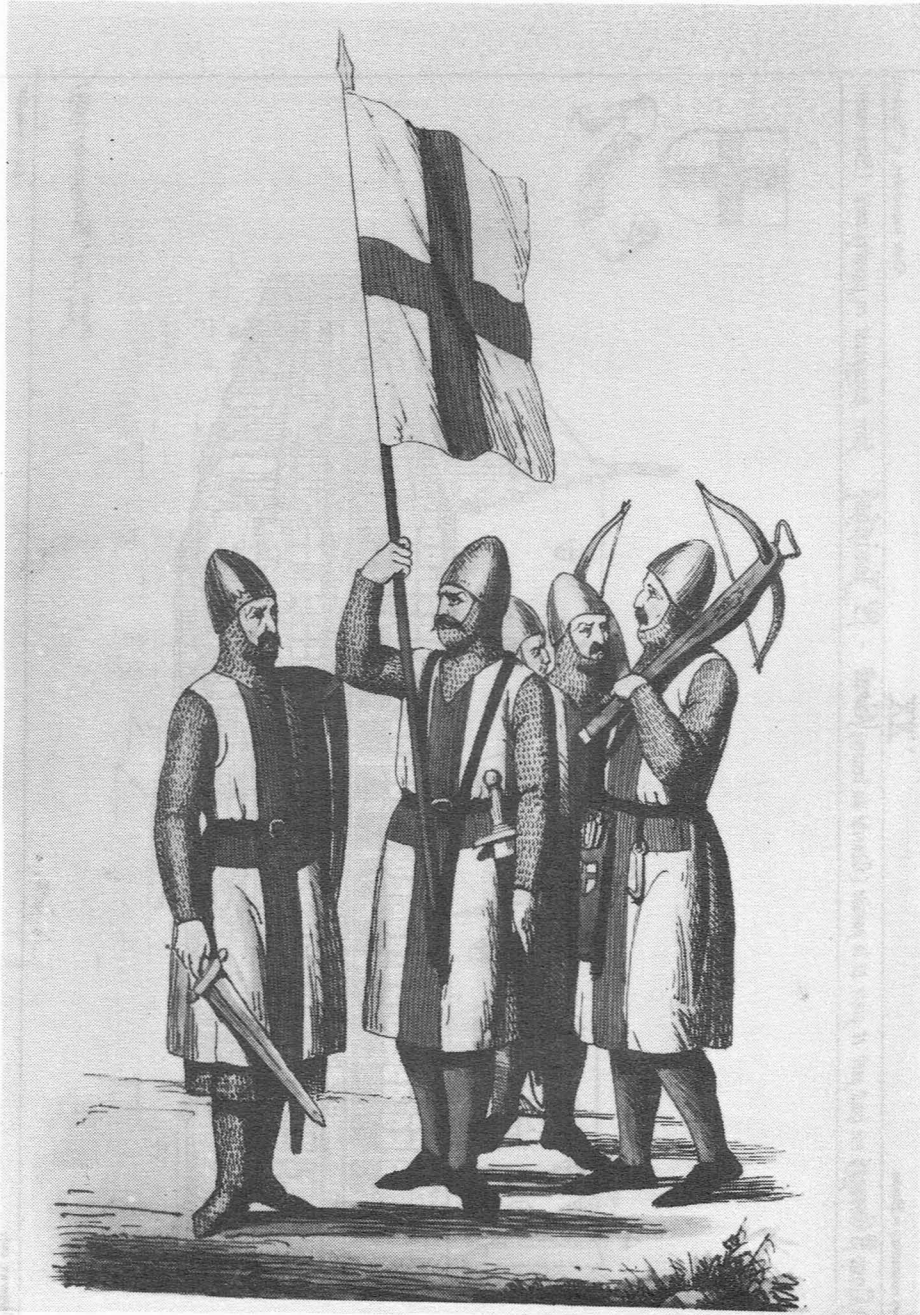
DE SINT-JORISGILDE TE GENT

De Sint-Jorisgilde, een der vier hoofdgilden, was zeker wel de voornaamste gilde van Gent. Toen het buskruit nog onbekend was, waren het de kruisboogschutters en voetboogschutters, die het gevaarlijkste wapen hanteerden.

De kruisboog bestaat uit een houten of stalen boog, bevestigd aan een eikenhouten lade, waarin de pijl wordt gelegd. De pees wordt bij het spannen achter een nok gebracht, welke bij het afschieten door middel van een trekker om laag gebracht wordt, waardoor de pees naar voren schiet. De kruisboog zou reeds bij de Chinezen en bij de Romeinen in gebruik geweest zijn; in de vroege middeleeuwen verdwijnt de kruisboog. Hij komt weer in gebruik rond de tiende eeuw en kent een bloeiperiode in de twaalfde eeuw. Op het Lateraans Concilie van 1139 werd het gebruik van de kruisboog verboden, maar natuurlijk zonder resultaat. De pijlen afgeschoten met een kruisboog, zijn korter en dikker dan gewone pijlen en zijn meestal van een stalen punt voorzien. (naar Winkler Prins, deel 2 : artikel "armborst".)

De Sint-Jorisgilde was aanvankelijk een militaire gilde. Ten tijde van Jacob van Artevelde nam de Sint-Jorisgilde deel aan de militaire tochten naar Assenede, Biervliet, Brugge (1338), in 1339 trok de gilde naar Kortrijk, Ieperen en Doornik, in 1340 naar Kassel en Sluis. Na de invoering van de vuurwapens zal de gilde geleidelijk overgaan tot een gilde, die zorgde voor de ontspanning van zijn leden.

De oudste documenten dagtekenen van ongeveer 1340. Dan bezat de Sint-Jorisgilde een schietstand en een lokaal bij de Vijf Windgaten. Rond 1381 kocht de gilde een huis en een stuk grond bij het Belfort en de Sint-Jansstraat. Volgens de ordonnantie van 1413 bestond de

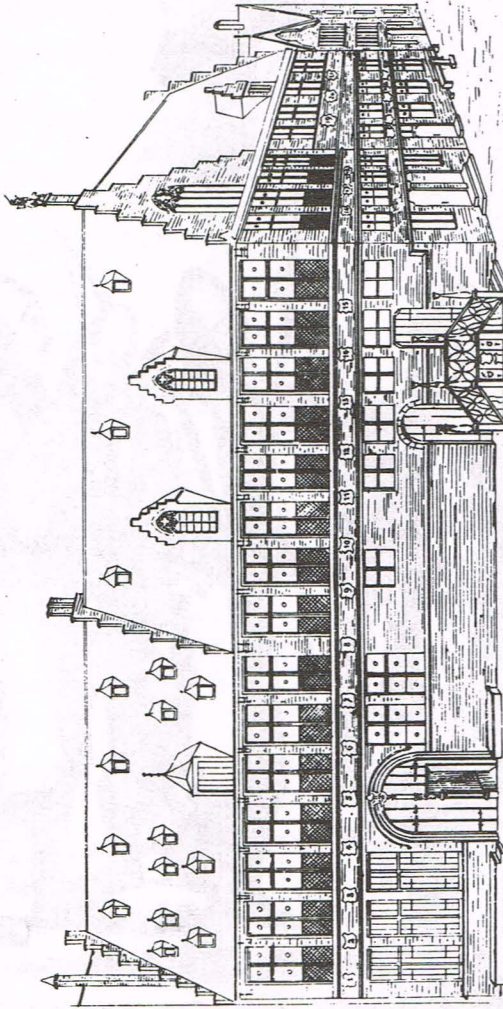
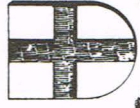
Kruisboogschutters van de Sint-Jorisgilde. (Album du Cortège des Comtes de Flandre. Dessinés door Felix De Vigne).

Our bouwerien in Vlaanderen

XX

Partieners ontfenkingen in Elzaber

Gand, *Our St Georges* rue haut port et place de la parade (Marché au beurre) **(Gent - St Jorisuf)** boeck hoogaant en paradeplaats (Botrenmarkt)

Drapés Lieveⁿ Vandervelsche (1585)

P. Dingemans, ved.

Van der Schueren, 1624

“eed” (het bestuur) van de gilde uit een heuverdeken, een onderdeken en proviseurs gekozen uit de verschillende standen : de burgerij, leden van de kleine ambachten, leden van het groot ambacht van de wolwevers. Door de ordonnantie van 1423 wordt bepaald, dat “de voorscepe-
ne ende onderdekene van der kuere alle jaeren dekene zijn zouden van der gulde te wetene es de voorscepe-
ne upperdeken ende andre onderdeken”.

In 1424 werd een deel van het terrein afgestaan aan de stad voor het bouwen van de lakenhal. Later werden aanpalende gebouwen aangekocht. De Sint-Jorisgilde bouwde van 1469 tot 1477 haar nieuw gildehuis op de plaats van de oude lakenhal. In 1469 begonnen de werken op de plaats van het huis “de groote Loeve” naast het huis “de grooten Moor”. In 1472 bekwam de gilde ook de grond op de hoek van de Hoogpoort, waarop twee schrijvershuisjes stonden. “Item ghegheven Cornelis Van den Kerchove over dat zijn schrijfhusekin, dat hij hadde staende ande plaetse bij scepenhuus, van der stede weghe nieuwelinge gheweert es, ende erve van dien toegheleyt den gulde van Sent Joorijs. Item Michiel Cockuut, mueleneere, van eenen andren schrijfhusekine der neffens”. (Stadsrekeningen over 1472-1473).

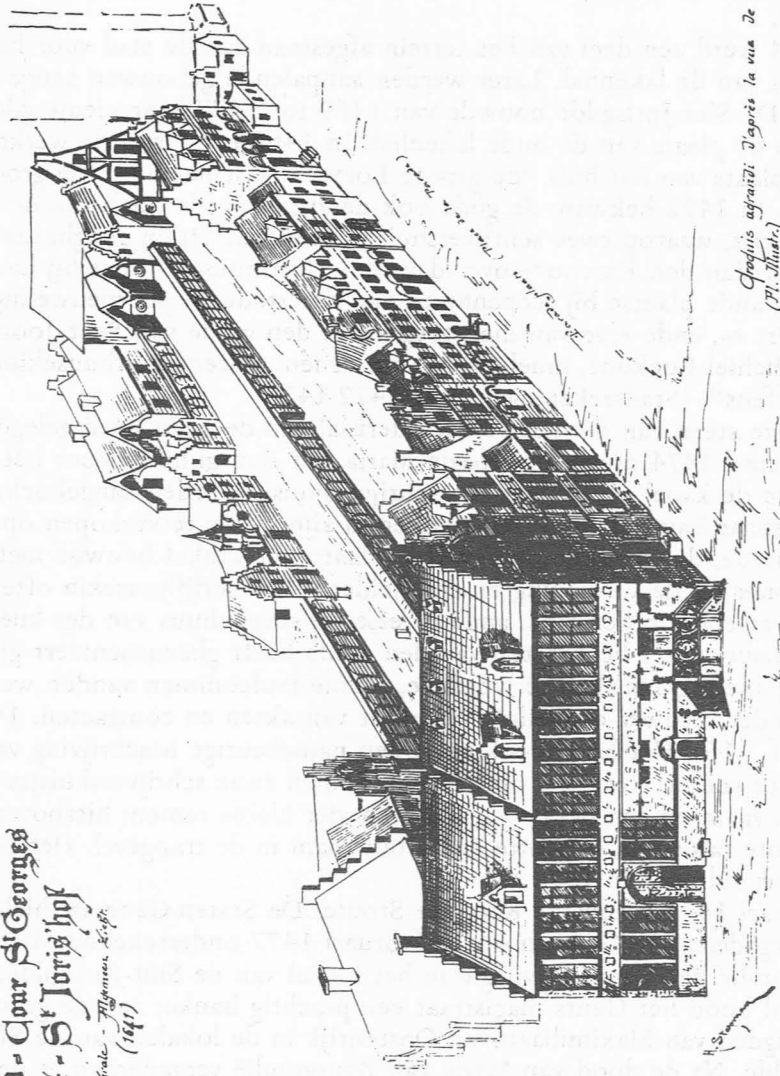
De eerste steen van de nieuwe vergaderzaal van de gilde werd gelegd op 20 april 1474 door de hertogin Maria van Bourgondië. Voor het bouwen van de kapel moest nog een schrijvershuisje worden aangekocht. De eigenaar Laurent Boccaert was bereid zijn huisje te verkopen op voorwaarde, dat de gilde op dezelfde plaats een winkel bouwde met een kamer op de verdieping en een kelder. “Een schrijfhusekin ofte winkel staende in den rinc, ande plaetse bij scepenhuus van der kuere, twelk Laurens ter begheerten van den gulde heeft gheconsenteert ghe-
weert ende afgebroken te wordene, omme tvulcommen vanden werke van eender nieuwer cappelle”. (Register van akten en contracten. 1473-1474, f. 116). Het lastenboek geeft een nauwkeurige beschrijving van de uit te voeren werken : op de hoek komen twee schrijvershuisjes met elk een raam en een deur met er boven vier kleine ramen; hierboven vier grote ramen en tenslotte een groot raam in de trapgevel. Het gildehuis was voltooid in 1477.

In januari 1477 sneuveldē Karel de Stoute. De Staten-Generaal hielden een vergadering te Gent en op 11 februari 1477 ondertekende Maria van Bourgondië het Groot Privilegie in het lokaal van de Sint-Jorisgilde. Op 27 april bood het Gents magistrat een prachtig banket aan de gevolmachtigden van Maximiliaan van Oostenrijk in de lokalen van de Sint-Jorisgilde. Na de dood van Maria van Bourgondië vergaderden er de Staten-Generaal in 1482.

De Sint Jorisgilde was de machtigste gilde van kruisboogschutters van Vlaanderen. In 1486 werd de eerste steen gelegd van een galerij, die de toegang tot de doelen moest vergemakkelijken en de schutters beschermen tegen de pijlen. De stad kwam tussen in de kosten. Marcus van Vaernewyck beschrijft de galerij alzo “een schoone gallerye van blauwe

Gand - Cour St-Georges
Gent - S' Joris' hof

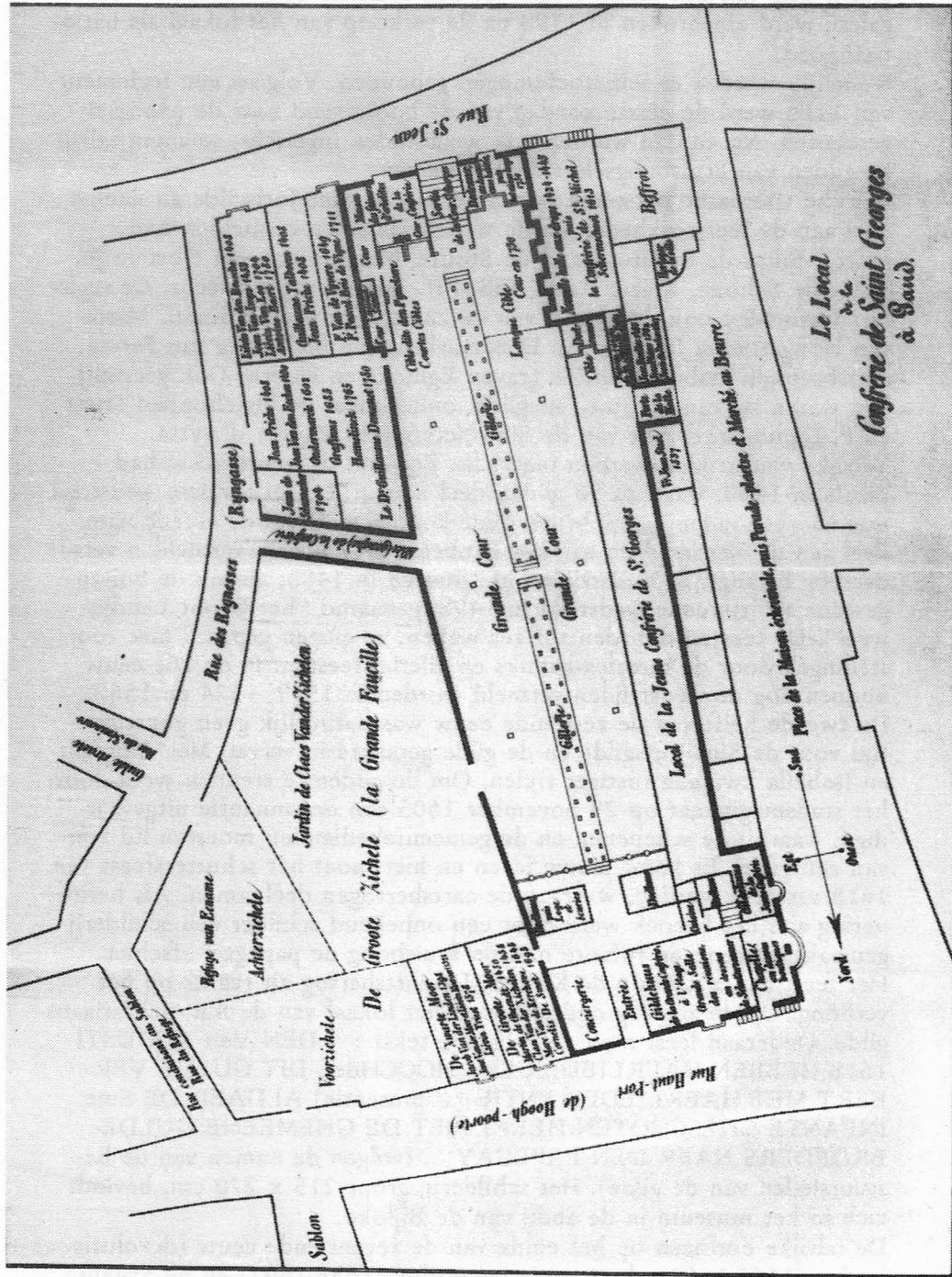
The Gravelle - *Thommen, Esq't.*
(1841)

Chapuis agrandi l'opris la rue de Sautenus
(Pl. illustr.)
Vergrootte sepiets naar het sieft in Sautenus
werk (Pl. illustr.)

P. J. Lundrock. arch.

Lith. H. Schmitt. Genk.

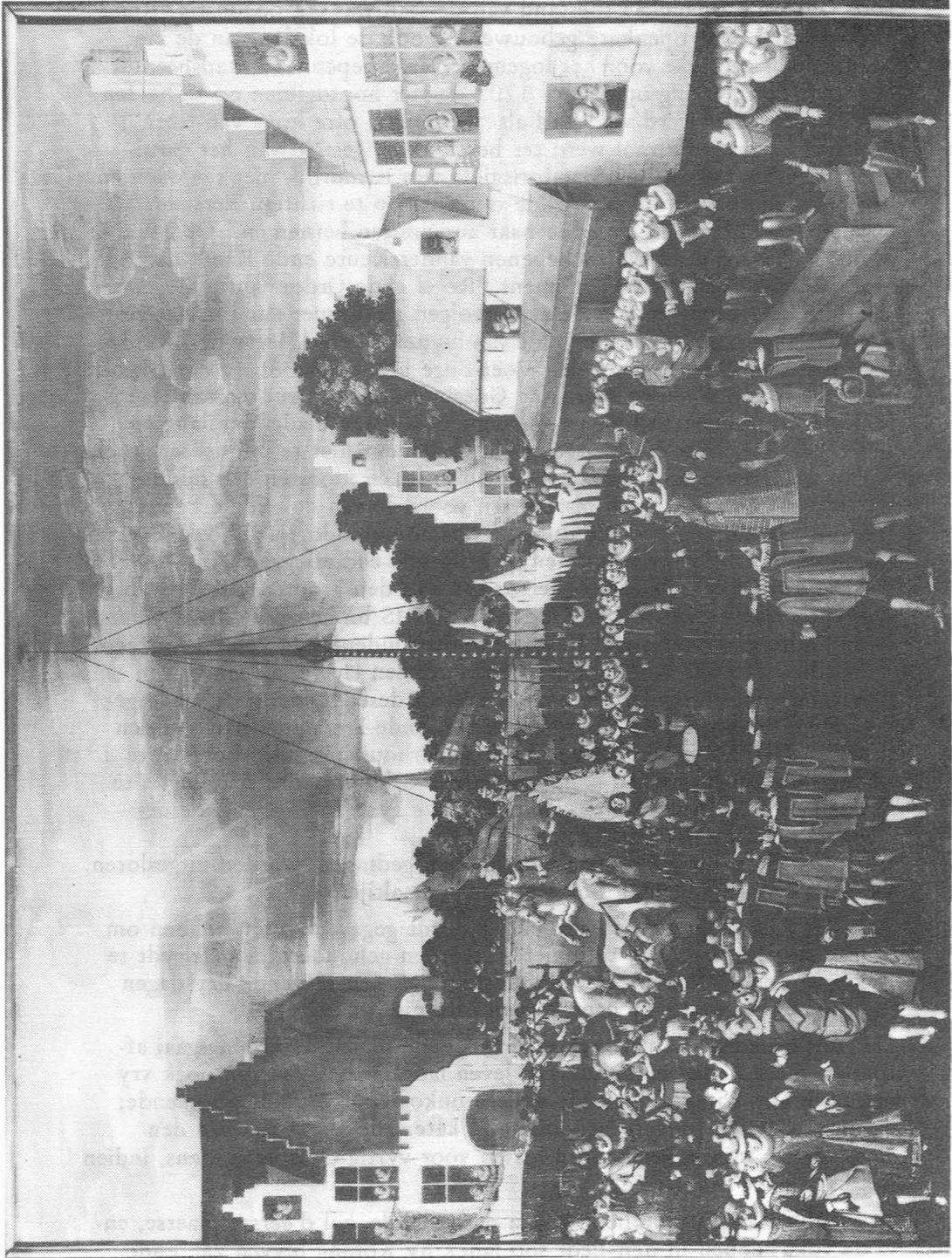
steen, lang van den eenen steger tot den anderen 154 schreden". De galerij werd afgebroken in 1798 na de verkoop van het lokaal als nationaal goed.

Wekelijks werden er schietoefeningen gehouden. Volgens een reglement van 1416 werd de eerste zondag van de hooimaand naar de papegaai geschoten. Nu en dan werden ook wedstrijden ingericht, waaraan talrijke gilden van kruisboogschutters deelnamen.

Talrijke voorname personen waren lid van de Sint-Jorisgilde en namen deel aan de feestelijkheden en de wedstrijden. We vermelden onder meer : Filips de Stoute, Karel de Stoute, Maximiliaan van Oostenrijk, Filips de Schone, Keizer Karel, Filips II, aartshertog Albrecht. De registers vermelden ook de namen van de zusters van Keizer Karel, Maria van Hongarije en Isabella van Denemarken, van Margareta van Parma, aartshertogin Isabella, van de graven Egmont en Hoorn. Ook geestelijken waren lid van de Sint-Jorisgilde, onder meer de bisschoppen Triest en P. Damman, de abt van de Sint-Pietersabdij Viglius d'Aytha.

Talrijke wedstrijden werden ingericht. Een van de beroemdste had plaats in 1440, waaraan 56 gilden deel namen; een bijzondere wedstrijd was voorbehouden aan achttien gilde-koningen. Filips de Goede nam deel aan de wedstrijd en aan het banket. De archieven vermelden verder nog belangrijke wedstrijden in 1464 en in 1483, alsook de buitengewone schitterende wedstrijd in 1498, genaamd "het Groot Landjuweel". De feesten duurden tot zes weken, ze gingen gepaard met voorstellingen door de retorica-kamers en allerlei feesten. In de 16e eeuw kunnen nog de wedstrijden vermeld worden in 1519, 1524 en 1562. De tweede helft van de zestiende eeuw was natuurlijk geen gunstige tijd voor de Sint-Jorisgilde en de gilde geraakte in verval. Met Albrecht en Isabella kwamen rustiger tijden. Om de gilden te steunen werd door het stadsmagistraat op 29 november 1605 een ordonnantie uitgevaardigd, waarbij de schepenen en de gemeentebedienden moesten lid zijn van een gilde. Er komt nieuw leven en hier moet het schuttersfeest van 1618 vermeld worden, waaraan de aartshertogen deelnamen. Als herinnering aan het bezoek werd door een onbekend schilder een schilderij gemaakt, waarop de Infante met de kruisboog de papegaai afschiet. Het feest had plaats op de Kouter. De aartshertog zit rechts op het verhoog. Op de achtergrond ziet men het lokaal van de Sint-Sebastiaansgilde. Onderaan leest men de volgende tekst : " DEN Ven AUGUSTI 1618 HEBBEN HAERLIEDER Sme HOECHden DIT GULDE VEREERT MET HAERLIEDER PNTIE (= presentie) ALDAER DE Sme INFANTE GHESCHOTEN HEEFT MET DE GHEMEENE GULDEBROEDERS NAER DEN PAPEGAY ... (volgen de namen van de bestuursleden van de gilde). Het schilderij, groot 215 x 270 cm, bevindt zich in het museum in de abdij van de Bijloke.

De talrijke oorlogen op het einde van de zeventiende eeuw (devolutieoorlog (1665-1669), de negenjarige oorlog (1688-1697) en de Spaanse Successieoorlog (1701-1714)) waren ongunstig voor Vlaanderen én

Copyright A.C.4. Brussel.

voor Gent. De financiële toestand van de stad was erg ongunstig. Rond 1703 worden vele openbare gebouwen en ook de lokalen van de vier hoofdgilden gebruikt voor het logement van troepen. Het stadsbestuur ontvangt de toelating op 3 april 1703 de vier hoofdgilden op te heffen. Het Sint-Jorishof werd verhuurd als "herberghe ofte huys van teere", de kapel en de grote zaal werd ter beschikking gesteld van het garnizoen. Het bestuur van de Sint-Jorisgilde was natuurlijk niet tevreden en deed al vlug pogingen om de gilde opnieuw op te richten. Eerst op 12 november 1729 mocht de gilde haar activiteiten hernemen. Op 19 april 1730 werd door de "Schepenen vander Keure ende Raedt der Stadt Ghendt" een nieuw reglement "Regel ende Ordonnantie die men schuldig is te observeren ende achtervolgen ter Kamer ende in het Hof van den ouden Souvereynen Gilde van mynen Edelen Heere den Ridder St.-Joris, onderhouden met den Voet-Boge binnen der Stadt van Ghendt" (gedrukt by de Weduwe Petrus de Goesin en Soon, Drucker van Haere Majesteyt) goedgekeurd. Het reglement is veertien bladzijden lang en telt 59 artikels. Het is onmogelijk dit reglement hier te publiceren; toch willen we er even bij stilstaan. De nieuwe leden moesten een doodschuld van ten minste een pistool ten voordele van de gilde erkennen (pistool : benaming voor de dubbele Spaanse escudo en dubbele Franse kroon of louis d'or), en moesten de volgende eed afleggen :

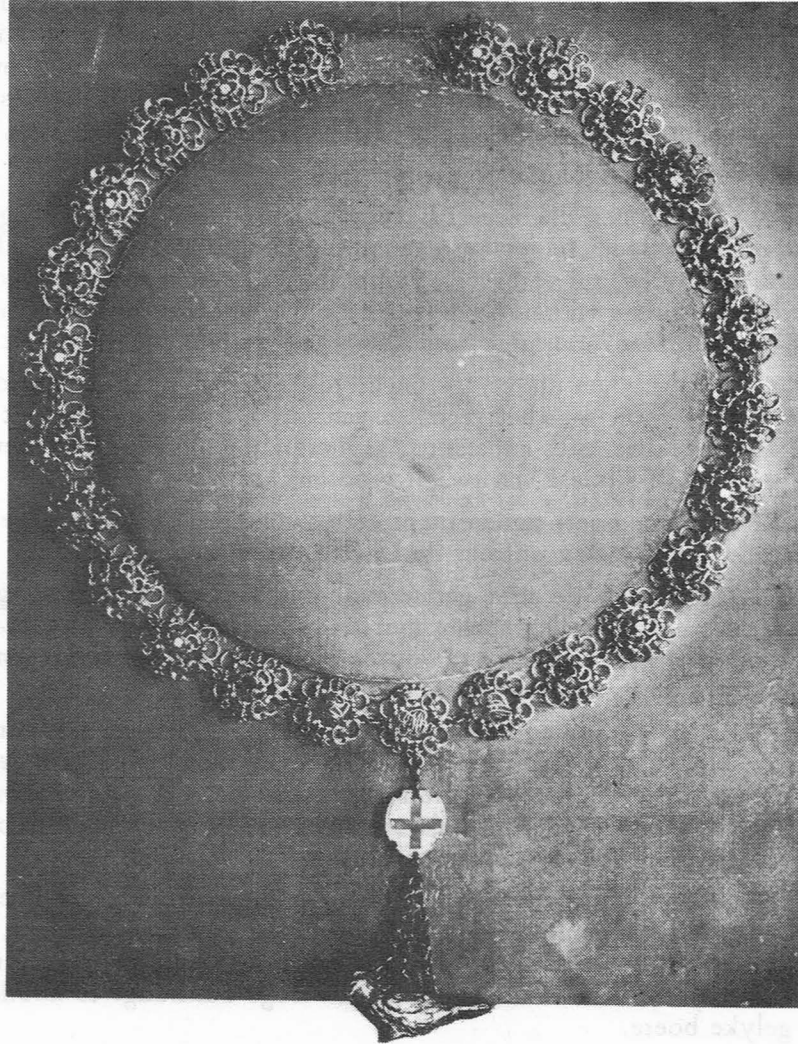
"Dat sweere ick Gilde-Broeder te zyn van den grooten GILDE van mynen Heere den Edelen Ridder St. JORIS binnen dese Stadt Ghendt, de Catholyke Roomsche Religie t'onderhouden ende vooren te staen, den Keyser ende Koning onsen Souvereynen Heere, als Grave van Vlaenderen, mitsgaders Heere ende Weth deser Stede, goet, ende getrouwe te zyn, de Rechten, Vryheden, ende Preëminentien van den selven GILDE te beschermen ende onderhouden, ende voorts al te doen dat eenen goeden ende getrouwen Gilde-Broeder schuldig is te doen : *Alsoo moet my Godt helpen, alle syne Heyligen, ende den Edelen Ridder St.JORIS.*"

Gilde-broeders, die zich onwaardig hebben gedragen, worden uitgesloten. De gilde-broeders hielden ook van goede maaltijden.

Art. X : Alle de gone die haerlieder woordt gegeven zullen hebben om naer het Koningschap te schieten, worden gehouden ter maelydt te komen, ende t'onderstaen d'onkosten daer aen klevende dry dagen geduerende, weder sy daer komen ofte niet.

De gilde-broeder, die drie achtereenvolgende malen de koningsgaaï afschoot, werd keizer en "ende syn leven lanck voor al sitten, oock vry wesen in alle Banquetten ende andere onkosten den Gilde aengaende; zal oock t'synen profyte behouden de keten, de welke die van den Eedt niet te min zullen mogen lossen voor vyftig Carolus guldens, indien het haerlieder belieft."

Art. XIV : Die Koning bedydt van desen Gilde, zal d'eerste plaetse, ende de voix hebben in den Eedt soo lanck hy Koning blyven zal, ende

Gildebeuk van de Sint-Jorisgilde (Copyright A.C.L. Brussel). Achttiende eeuw; goud, edelstenen en email. Oudheidkundig Museum Gent (zie : Gent : duizend jaar kunst en cultuur, deel 2, glz. 300).

exempt wesen van onkosten in alle Banquetten ende Maelyden, tot dat door eenen anderen Gilde-Broeder het Koningschap gewonnen wort.

De gilde-broeders moeten op Sint-Jorisdag de mis bijwonen en ter offerande gaan "op peyne van te verbeuren de boete van twaelf grooten", tevens moeten ze aanwezig zijn bij " 't zy inhaelen van Princen, Gouverneurs van desen Lande, Bisschoppen, ende alle andere, daer toe sy zullen aensocht worden, op de boete van twaelf grooten als vooren."

Het reglement bevat ook een aantal verboden.

Art. XIX : Den gonen die sweert by den Naeme Godts, syne Heylige Sacramenten, doet diergelyke ofte andere Eeden, 't zy in de Doelen, ofte daer buyten, zal verbeuren de boete van twee grooten; welke boete oock zullen verbeuren de gone die noemen den boosen vyandt ofte swarten man, soo lange men schiet, ofte Gilde-wys vergadert is.

Art. XX : Van gelyken die eenige oneerlyckheyt bedryft met woorden ofte werken, 't zy met het vertellen van onkuysche discoursen, 't singen van liedekens, ofte andersints, geduerende den tydt als vooren, zal verbeuren de boete van twaelf grooten.

Art. XXI : Gelyke boete zullen incurreren die geduerende den selven tydt hun water lossen ontrent de Doelen ofte kleyne muerkens.

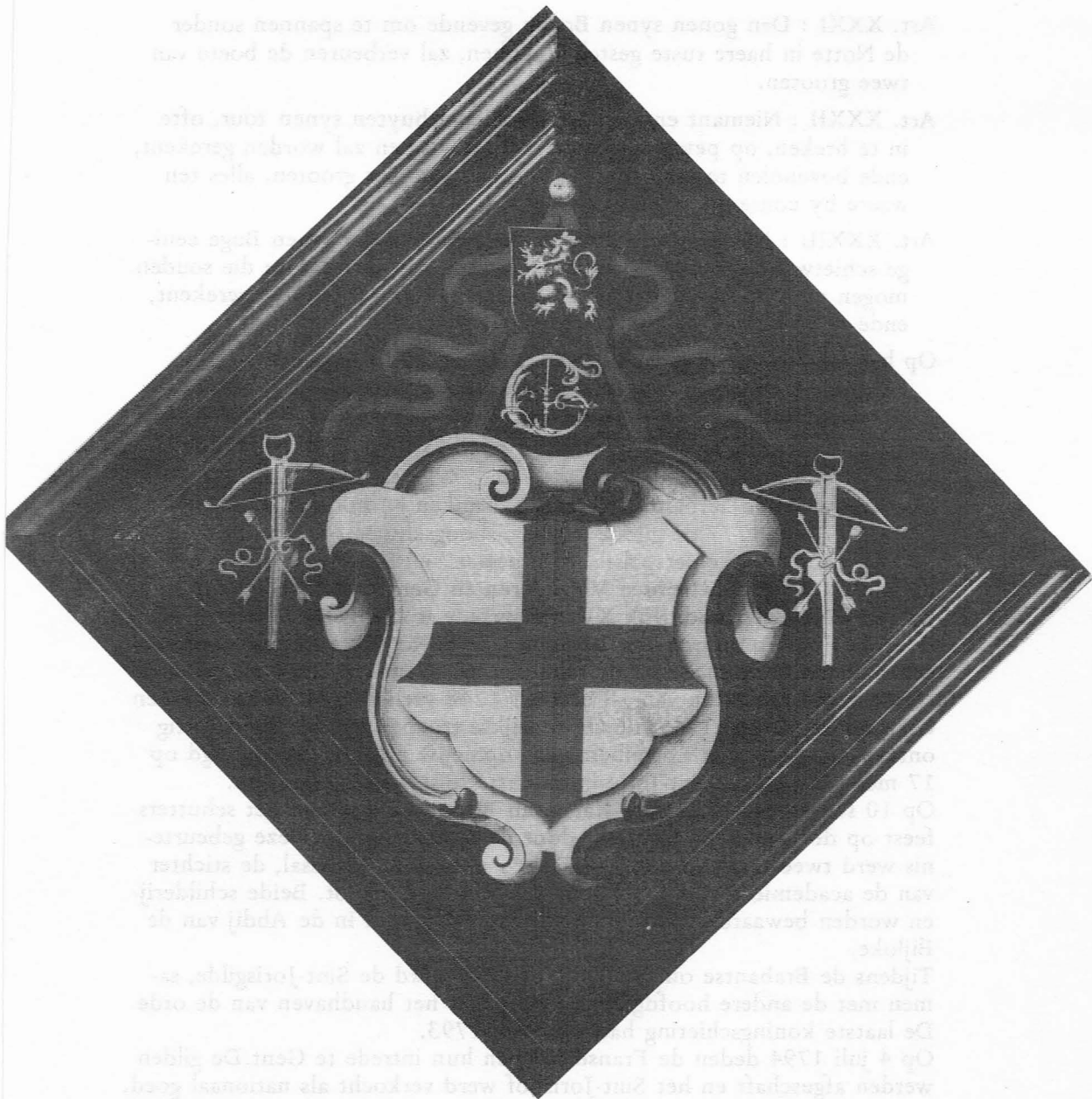
Art. XXII : Als mede de gone geduerende het Schiet-spel ende Vergaderinge als boven, zullen spelen met Kaerten, Teerlingen, ofte Toeback smooeren; ten waere sy te vooren daer toe consent verkregen hadden van de bywesende Heeren Provisieerders.

Art. XXIII : Voorts indien het geuele dat eenige Gilde-Broeders ofte andere, binnen den Hove ofte Kamer wesende, den eenen ofte den anderen injurieerde, present ofte absent wesende, van man ofte vrouwe eenige blaeme seyde, die zal verbeuren twaelf grooten, ende bovendien worden gecorrigiert, ter arbitraige van den Eedt.

Art. XXIV : Den gonen schietende zal gehouden zyn te roepen aeler hy synen Pyl op synen Boge legt, op de boete van twee grooten; gelyck den Schutter oock gehouden zal zyn in het opleggen van synen Pyl hem zydewaerts te stellen, ende den Boge om hooge te houden, op gelyke boete.

Art. XXV : Die schiet sonder roepen, ende aeler den Teekenaere behoorelyck heeft geantwoort, zal verbeuren twaelf grooten, ende vier schellingen grooten in profyte van de Capelle, boven de voldoeninge van de schaede ofte intrest, indien hy iemant griefde.

Art. XXVI : Soo iemant staet om te schieten, en geroepen heeft den gewoonelyken roep, niemant en zal sig vervoorderen te spreken, ofte eenig ramour te maeken voor dat den Wyser ofte Teekenaer de scheute zal aangewesen hebben, op de boete van twee grooten.

Blazoen van het Sint-Jorisgild (Oudheidkundig Museum Gent)

Art. XXXI : Den gonen synen Bogen gevende om te spannen sonder de Notte in haere ruste gestelt t'hebben, zal verbeuren de boete van twee grooten.

Art. XXXII : Niemant en vermag te schieten buyten synen tour, ofte in te breken, op peyne dat syne scheute niet en zal worden gerekent, ende bovendien te verbeuren eene boete van vier grooten, alles ten waere by consente van de Schutters.

Art. XXXIII : Niemant en sal vermogen te stellen op synen Boge eenige schietwyserkens, ofte lonck-machienen, van wat nature die souden mogen zyn, op peyne dat syne scheute niet en sal worden gerekent, ende te verbeuren de boete van twaelf grooten.

Op het schieten werd er ook gewed, maar art. XLI bepaalde :
"Zynde verboden hooger te wedden dan om verthien grooten, op pyne van nulliteyt van de weddinge ende te verbeuren de boete van ses grooten, mitsgaeders te betaelen dobbel verlies ten profyte van de Capelle."

De Sint-Jorisgilde hernam haar oude gebruiken en nodigde in 1736, 1767, 1773 en 1777 de gilden van kruisboogschutters van andere steden uit voor "een schietspel naar de peerse" en een "schietspel naar de wip". Opnieuw beleefden Vlaanderen en Gent moeilijke tijden; op 25 juli 1745 deed Lodewijk XV zijn intrede te Gent. De bezetting door de Fransen duurde vier jaar; door de oorlogslasten en de opeisingen door de Fransen waren de schulden van Gent geweldig toegenomen. Na de vrede van Aken van 18 oktober 1748 verlieten de Franse troepen Gent op 28 januari 1749; de Oostenrijkse troepen werden geestdriftig ontvangen. Karel van Lorreinen werd opnieuw plechtig ingehuldigd op 17 mei 1749 en de Sint-Jorisgilde richtte luisterrijke feesten in. Op 10 september 1752 nam Karel van Lorreinen deel aan het schuttersfeest op de Kouter en ingericht door de Sint-Jorisgilde. Deze gebeurtenis werd twee maal op doek gebracht : door F.K. Marissal, de stichter van de academie te Gent, en door P.J. van Reysschoot. Beide schilderijen worden bewaard in het Oudheidkundig Museum in de Abdij van de Bijloke.

Tijdens de Brabantse omwenteling in 1789 werd de Sint-Jorisgilde, samen met de andere hoofdgilden, belast met het handhaven van de orde. De laatste koningschiëting had plaats in 1793.

Op 4 juli 1794 deden de Franse troepen hun intrede te Gent. De gilden werden afgeschaft en het Sint-Jorishof werd verkocht als nationaal goed. Een deel werd gebruikt als hotel; de kapel en de gilde-kamer werden gebruikt tijdens de "foor" door foorreizigers; de Sint-Cecilia-maatschappij gaf er concerten; men hield er ook banketten. In 1838 vestigde er zich de "Foire de Leipzig", een magazijn waar speelgoed en allerlei voorwerpen werden verkocht.

In 1804 kregen de kruisboogschutters de toelating zich opnieuw te ver-

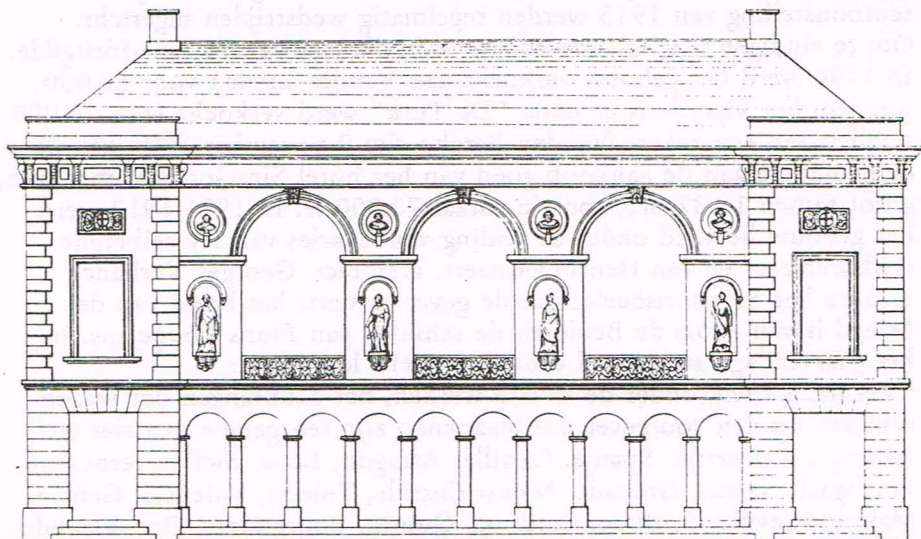
Sinterklaas wettigheden in binnen de wettigheden van 1917
 te Gent. De Sint-Janskerk aan rechts in het beeld. Hier
 is de "Oud Vlaanderen". Ontworpen was Valentin Verwey.

enigen. Eerst werd een schietstand opgericht in het oud Spanjaard kasteel; wat later verhuisde de Gilde naar de Bijloke-meersen. In 1817 vestigde de Sint-Jorisgilde zich in de herberg De Koornbloem in de Ekkergemstraat. (Vandaar de straatnamen op Ekkergem : Kruisboogstraat, Pijlstraat en Korenbloemstraat). De verkoop van het park van de Gilde verplichtte haar opnieuw te verhuizen. Dank zij de mildheid van de markies Rodriguez d'Evora y Vega, oud deken van de Gilde, kon een casino in Italiaanse stijl gebouwd worden op een stuk grond tussen de Nieuwe Wandeling en de Leie. Het nieuw lokaal werd ingehuldigd in 1847. De Sint-Jorisgilde had echter weinig geluk, want reeds in 1860 werd het terrein gekocht door de spinnerij La Lys voor de uitbreiding van haar fabriek. De Gilde vond een onderkomen in een eenvoudig paviljoen op de Nieuwe Wandeling; hier was echter geen mogelijkheid om te schieten en de activiteit van de Gilde beperkte zich tot vriendschappelijke vergaderingen. Het aantal leden verminderde snel en in 1887 kwam een einde aan de vergaderingen. De waardevolste voorwerpen werden in bewaring gegeven aan het Oudheidkundig Museum. De Gilde was uitgestorven.

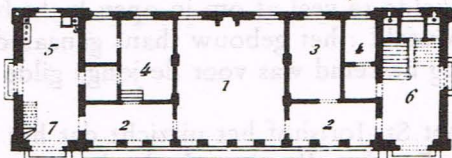
En toch. In 1904 besloten enkele jonge Gentse kunstenaars, grote liefhebbers van de kruisboog, een poging te ondernemen om de Gilde opnieuw op te richten. Ze vergaderden in een lokaal van het oud Vrouwebroersklooster in de Kuiperstraat (thans Vrouwebroersstraat). In 1907 werd het nieuw lokaal door een aantal kunstenaars, waaronder Frans Coppejans, August Poppe, René Cramer, Georges Verbanck en Oscar Sinia versierd. Bleef nog de versmelting van de jonge vereniging met de oude Gilde. De overlevenden van de oude Sint-Jorisgilde hadden de pogingen van de jonge kruisboogschutters met vreugde begroet. Er waren dan ook geen moeilijkheden en in het gulden boek van de Sint-Jorisgilde kan men lezen : "Gezien de nog overblijvende leden der Oude Hoofdgilde, die sedert 1886 feitelijk opgehouden had te bestaan, zich in Februari 1912, bij de nieuwe Sint-Jorisgilde hebben aangesloten, wordt met wederkeerig "consent", zoo van de nog levende leden der oude Gilde, als van de huidige leden, de *Oude Souvereine Hoofdgilde der Kruisboogschutters van Sint-Joris*, als bepaald heringericht verklaard. De heringerichte Gilde zal door het regelmatig houden van hare vergaderingen, door geregelde oefeningen in het schieten met den kruisboog, door het handhaven van de oude gebruiken der Souvereine Hoofdgilde, in zooverre die met de tegenwoordige omstandigheden overeenstemmen, alles doen wat mogelijk is om de Oude Sint-Jorisgilde in eer te herstellen en haar door de eeuwen bezegelden roem op te houden". De oude gebruiken werden weer in ere hersteld en regelmatig werden opnieuw wedstrijden ingericht.

In 1913 richtte de Sint-Jorisgilde samen met de kruisboogschutters van Sint-Rochus wedstrijden in binnen de wereldtentoonstelling van 1913 te Gent. De Sint-Jorisgilde nam tijdelijk haar intrek in het huis "Het Lammeken" in "Oud Vlaanderen". Ontwerper was Valentin Vaerwyck.

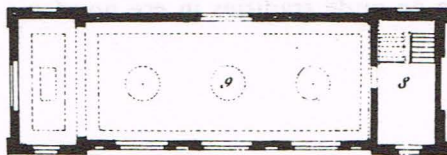
*Casino de la Société de St Georges,
à Gand.*

Plan du rez-de-chaussée.

Echelle de 0 10 20 Mètres.

Plan de l'étage.

1 Cabaret. 2 Galeries. 3 Magnoin. 4 Habitations. 5 Cuisine du restaurant. 6 Escalier principal.
en Vestibule, 7 Escalier dérobé. 8 Vestibule en Orchestre au dessus, 9 Grande Salle.

“Het Lammeken” was een nabootsing van een huis te Veere bij Middelburg uit de 16e eeuw; de woning was van binnen versierd met schilderijen en kunstvoorwerpen in verband met de oude gilden. Tijdens de tentoonstelling van 1913 werden regelmatig wedstrijden ingericht. Om te eindigen nog een woordje over het lokaal van de Sint-Jorisgilde. In 1796 werd het gebouw verkocht aan Vander Linden voor 80.000 ponden, het klein huis er naast “De Turk” werd verkocht voor 26.000 ponden aan een zekere Vanden Berghe. Op 9 november 1903 keurde de gemeenteraad de aankoop goed van het hotel Sint-Jorishof met tuin, groot samen 1.132 m², voor in totaal 70.000 fr. In 1911-1912 werd het gebouw hersteld onder de leiding van Charles van Rysselberghe, stadsarchitect en van Henri Gerinaert, architect. Georges Verbanck maakte het Sint-Jorisbeeld, dat de gevel versiert; het beeld van de Maagd is van Aloïs de Beule en de schilden van Frans Coppejans. In het Jaarverslag van de stad Gent voor 1912 lezen we :

“Vermelden wij, onder de laatste werken, het aanbrengen der wapenschilden op den voorgevel. De blazoenen zijn ten getalle van vier en twintig : Keizerrijk, Spanje, Castille, Arragon, Léon, Sicilie, Jerusalem, Portugaal, Napels, Grenade, Nieuw Castille, Toledo, Valencia, Galicie, Majorca, Sevilla, Sardinie, Cordoua, Guinea, Bourgondie, Oud-Vlaanderen, Vlaanderen, Gent, St Joris. De sluitsteen der inrijpoort draagt het blazoenen van de hoofdgilde.

Men heeft op een wand, onder de poort, het klein verheven beeldwerk geplaatst verbeeldende St-Joris. Deze steen, welke vroeger den achtergevel versierde, brokkelde te veel af om in open lucht bewaard te worden. Werd vervolgens hersteld : het gebouw thans genaamd *De Turk*, en die bij zijnen oorsprong bestemd was voor de jonge gilde der zelfde hoofdgilde.

Thans heeft heel het St.-Jorishof het uitzicht dat het had op het oogeblik dat Alexander Farnèse zijne intrede deed te Gent, in 1584. Voorbehoudingen dienen echter gemaakt te worden voor den trap langs de Hoogpoort, wiens beeldhouwwerk de teekening van Vander Schelden niet hervorbrengt.”

De Sint-Jorisgilde is thans nog altijd een bloeiende vereniging met ongeveer 120 leden, die de oude tradities in ere houden.

M. LIEVENS

BRONNEN

1. Fr. De Potter : Gent van den oudsten tijd tot heden.
2. Ed. De Busscher : La confrérie St. Georges.
3. Pr. Claeys : Concours d'arbalétriers organisés par la Gilde de St.-Georges.
Suppression de la Gilde de St.-Georges.
Reconstitution de la Gilde de St.-Georges. (in Pages d'Histoire locale)

- Le parc de la chef-confrérie de St.-Georges (in Notes et souvenirs).
4. J. Casier : La Chef Confrérie Saint-Michel.
  5. Inventaire Archéologique :
    - L. Cloquet : La cour Saint-Georges (544)
    - A. Van Werveke : La cour Saint-Georges (545).
  6. Catalogus van de Schilderijen. Oudheidkundig Museum, Abdij van de Bijloke te Gent.
  7. De volledigste beschrijving van de geschiedenis van het Sint-Jorisgild is vermoedelijk te vinden in het tijdschrift "Oud en Nieuw", dat verscheen in 1865.
-